

Afb. 1: Loopgraaf in de Eerste Wereldoorlog. Bron: Pixabay, <https://bit.ly/3PV8EOR>.

Im Westen etwas Neues?

Lenny de Laat

Als film liefhebber pur sang kon ik de nieuwe film *Im Westen nichts Neues* natuurlijk niet aan me voorbij laten gaan. *Im Westen nichts Neues*, misschien bekender onder de naam *All Quiet on the Western Front*, is origineel een boek geschreven door Erich Maria Remarque, een oorlogsveteraan uit het Duitse Keizerrijk. Hij schreef het in 1929 en sindsdien is het werk driemaal verfilmd, waarvan ik de meest recente verfilming uit 2022 zal bespreken.

De film begint met een scène vol complete rust, een donker bos waarin een moervos met haar welpjes ligt te slapen in hun vossenhol. Deze rust wordt langzaam verstoord als de omgeving verandert in een dystopisch niemandsland bezaaid met lichamen. Het geluid zwelt aan van de wind tussen de bomen naar een aantal losse gewerschoten, tot uiteindelijk het geluid van machinegeweren, artillerie en schreeuwende soldaten. De beginscène eindigt met een aanval van Duitse soldaten, over een door met kogels verscheurd niemandsland, met als doel het veroveren van de Franse loopgraven. Dit tafereel zet direct de toon voor de rest van de film. Je wordt als kijker meteen geconfronteerd met de gruwelen van de Eerste Wereldoorlog,

die door velen wordt gezien als een van de verschrikkelijkste oorlogen in de wereldgeschiedenis. Hierna leren we een aantal van de belangrijkste personages uit de film kennen. Zij bestaan uit een groep ontzettend enthousiaste, jonge Duitse kerels die graag naar het front willen, zij het uit vaderlandsliefde, zij het uit nieuwsgierigheid. Dit onschuldige enthousiasme maakt al snel plaats voor angst, onzekerheid en nervositeit. Gedurende de film wordt er telkens geschakeld tussen de erbarmelijke omstandigheden aan het front, naar vredesonderhandelingen in de bekende treinwagon van Compagnie Internationale des Wagons-Lits. De spanningen lopen ook hier tussen de

Duitsers en de Fransen hoog op, maar dan op diplomatiek niveau.

De hoofdpersoon van de film, Paul Bäumer, wordt gespeeld door Felix Kammerer. *Im Westen nichts Neues* was Kammerers debuut op het witte doek, en wat mij betreft had het haast geen beter debuut kunnen zijn. Kammerers gezichtsuitdrukkingen en zijn vermogen om zich in te leven in zijn personage zijn van uitzonderlijke klasse. Aan het eind van de film heb je het idee dat Kammerer daadwerkelijk in de oorlog heeft gevochten. Zijn oogkassen lijken dieper te liggen, hij heeft een vermoeide uitdrukking op zijn gezicht en zijn jukbeenderen zijn beter te zien.

Albrecht Schuch, in de film Stanislaus Kaczinsky, vervult zijn rol uitstekend als belangrijkste bijfiguur. De dynamiek tussen beide acteurs voelde enorm echt, wat er voor zorgt dat je jezelf makkelijker kunt inleven in hun situatie.

Je hebt het gevoel dat je zelf tot je knieën in de modder staat

Ook de manier waarop er is gefilmd, is magnifiek. Vooral de details zijn van uitzonderlijke klasse. Je hebt het gevoel dat je zelf tot je knieën in de modder staat, terwijl de mortieren links en rechts van je inslaan. Een van de indrukwekkendste aspecten van deze film vind ik de manier waarop de kou wordt weergegeven: de warmte van de geweren die in schril contrast staat met de koude omgeving, de ademwolkjes van soldaten en de vorst op hun uniformen.

Niets is perfect, en zeker niet als het aankomt op films. Alhoewel de film erg goed in elkaar zit, de cast bestaat uit uitstekende acteurs en de cameravoering subliem was, vond ik het geen meesterwerk. De harde, plotselinge wisselingen van het slagveld naar de vredesonderhandelingen zorgen ervoor dat je telkens uit de film wordt getrokken.

Im Westen nichts Neues is al met al een absolute aanrader. De film schetst een indrukwekkend beeld van de Eerste Wereldoorlog en is hiermee wat mij betreft een *must-see* voor geschiedenisliefhebbers.

Gerecenseerd werk:
Edward Berger, *Im Westen nichts Neues*. Amusement Park, 2022.

Subscribe to Aanzet now!